

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ФІТОСАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ

вул. Келецька, 53, м. Вінниця, 21027, тел. (0432) 65-91-50, 65-86-70
web: www.vingudpss.gov.ua, e-mail: info@vingudpss.gov.ua, код ЄДРПОУ 40310643

№ _____ від _____ 20 ____ р. на № _____ від _____ 20 ____ р.

**Відділ захисту рослин Управління
фітосанітарної безпеки Департаменту
фітосанітарної безпеки та контролю в
рослинництві Держпродспоживслужби
України**
**Департамент агропромислового розвитку
Вінницької ОВА**
**Вінницький обласний центр з
гідрометеорології**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №8
щодо фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур
у господарствах Вінницької області станом на 25 липня 2024 року

Упродовж другої декади липня переважала жарка, суха погода, лише в кінці періоду випали нерівномірні опади, шуміли грози, місцями відмічалися пориви вітру. Максимальна температура повітря в другій декаді липня на метеостанціях Білопілля, Хмільник, Липовець, Вінниця, Жмеринка досягла значень 36-39°, що перевищило значення 2007р (34-36°). На метеостанціях Гайсин 2007р (38,0°), в 2024р (37,6°), та Могилів-Подільський 2007р (40,4°), 2024р (40,2°) не відмічалось перевищення абсолютного максимуму цієї декади. Сонячне сяйво до поверхні землі надходило протягом 121 години, при нормі 91 годину. Вітер переважав слабкий та помірний. У Вінниці та Могилеві-Подільському відмічено посилення вітру до 17-18 м/с.

Середня декадна температура повітря склала 26,2-28,5°, що на 6,5-8,0° вище від норми. Максимальна температура повітря в денні години підвищувалася до 36-40°. Протягом 7-10 днів максимальна температура повітря перевищувала +30°. Мінімальна температура повітря в нічні години знижувалася до 15-18°. Мінімальна температура на поверхні ґрунту опускалася до 12-18°. Середня температура ґрунту на глибині 10 см за декаду становила 28-31° тепла. Впродовж 10 днів хоча би в один із строків спостережень вона підвищувалася до +25°.

Розподіл опадів був нерівномірним. Їх кількість за декаду склала 2-9 мм, або 7-23% від норми, в Вінниці та Могилів-Подільському 22-43 мм, або 96-154% від норми. Відносна вологість повітря становила 71-73%, при нормі 53-66%.

Утримання жаркої з малоєфективними опадами погоди призвело до зниження запасів продуктивної вологи, в більшості районів області. Верхній шар ґрунту практично сухий. Одночасно в тих районах області, де випадали ефективні дощі, зволоження ґрунту покращилося, а також умови формування урожаю пізніх сільськогосподарських культур (кукурудзи, сої, соняшника, гречки).

Рослини в денні години втрачали тургор. Окремі господарства області відмічають передчасне засихання листя у кукурудзи.

Підвищення температури ґрунту на глибині 10 см до 28-31° гальмувало приріст бульб картоплі, росту коренеплодів. На посівах цукрового буряка приріст кореня уповільнився, однак сонячна погода сприяла збільшенню цукристості.

Середня температура повітря за минулий період була вище 25°, що не сприяло утворенню зернівок у гречки, та появи бобів у сої.

Станом на 20 липня сума ефективних температур повітря перевищувала норму: вище +5° була в

межах 1402-1687°, при нормі 1112-1279°, вище +10° -843-1033°, при нормі 598-737°, вище +15 становила 375-520°, при нормі 196-303°.

За визначенням метеостанцій області, станом на 18 липня запаси продуктивної вологи під пізніми с/г культурами на Вінниччині утримувалися на рівні задовільних, недостатніх та критично низьких. На полях під пізніми с/г культурами (кукурудза, гречка, соя) запаси продуктивної вологи в метровому шарі 65-114 мм. В Липовці та Гайсині вологозабезпеченість була в метровому шарі ґрунту до 27-35 мм.

Запаси вологи під технічними культурами (цукровий буряк, соняшник) запаси продуктивної вологи в 0-100 см шарі ґрунту становили 65-117 мм, в південно-східних районах їх значення відповідно склали до 37 мм.

Озима пшениця на території області знаходилася в фазі повної стиглості зерна і її збирали. Число продуктивних стебел становило 518-898 на 1м². В одному колосі нараховується 33-45 зерен. Маса 1000 зерен становило 40,4-51,1 г.

Ярий ячмінь знаходився в фазі воскової та повної стиглості зерна. Окремі господарства проводили збір урожаю.

У кукурудзи протягом декади відмічались фази цвітіння волоті та качана. Висота рослин в залежності від фази розвитку, строків посіву на кінець декади становила 184-295 см. Стан посівів переважно добрий та задовільний.

У гречки продовжувалося цвітіння та формування зернівки, при висоті рослин 107-117 см. Стан посівів переважно добрий.

У цукрових буряків триває ріст кореня. Станом на 20 липня вага кореня становила 349-495 г (дані метеостанцій). Стан посівів переважно добрий.

У соняшника тривало формування кошиків при висоті рослин 135-208 см. Діаметр кошика досягнув 12-16 см. Стан посівів добрий.

У сої відмічалася цвітіння та поява бобів при висоті рослин 42-105 см. Стан посівів переважно добрий.

У картоплі продовжується бульбоутворення. Стан посадок картоплі переважно добрий.

Городні культури. У капусти - формування качана. У томатів відмічалася зелена та бланжева стиглість.

Плодові культури. В садах відмічено досягання ранніх сортів яблунь.

Господарства області проводили збір урожаю озимих та ярих зернових культур.

Фенологія культур

Оз. пшениця – збирання.

Кукурудза – цвітіння-молочна стиглість.

Соняшник – цвітіння-кінець цвітіння.

Картопля – кінець цвітіння-в'янення гудиння.

Ярий ячмінь – збирання.

Соя – формування бобів-цвітіння.

Цукрові буряки – ріст коренеплодів.

Яблуня – ріст плодів.

Багатоїдні шкідники

В 2-3 декадах липня в області спостерігається закінчення льоту метеликів лускокрилих I покоління (північ, центр) та початок льоту метеликів II покоління (південь). За ніч на феромонну пастку уловлюється 1-2 екз. **озимої, окличної, капустяної совок. Совки-гамми** на посівах цукрових буряків злітає 1-2 екз./10 кроків.

Повсюдно спекотна погода з низькою відносною вологістю повітря стримує впливала на літ та розвиток **кукурудзяного стеблового метелика**, спричиняючи масове висихання яєць та загибель личинок, але в кінці другої-третьої декадах липня хоч і нерівномірне, але випадання короткочасних опадів та підвищення відносної вологості повітря дещо покращили умови життєдіяльності фітофага. На феромонну пастку уловлюється метеликів 1-2 екз./ніч. Яйцекладки фітофага виявляються місцями в посівах кукурудзи на 0,1-0,5% рослин, в кладці 11-14 яєць. Личинками заселено і пошкоджено 0,5-1% рослин за чисельності 1 екз./рослину. На 10 кроків злітає 1 метелик **бавовникової совки**. Личинками пошкоджено до 1% рослин, яких нараховується 1 екз./рослину .

При обстеженні придорожніх смуг в південній частині області відмічено заселення **американським білим метеликом** 1% дерев з чисельністю 1 гніздо/дерево.

Шкідники та хвороби зернових та зернобобових культур

В 2 декаді липня на незібраних посівах озимої пшениці **хлібними клопами** було пошкоджено 2-3% рослин за чисельності 0,2-0,3 екз./м², **хлібними жуками** заселено та пошкоджено в слабкому ступені 2% рослин за чисельності 0,2 екз./м². **Фузаріозом** на 33%

обстежених площ уражено 0,2-0,3% колосся. **Септоріоз** колосу охопив 100% площ, де уражено 4-9% колосся.

На посівах кукурудзи продовжує зростати чисельність **злакових попелиць**, які заселили і пошкодили до 10% рослин з чисельністю 19, максимально 42 екз./рослину. Подекуди місцями відмічено початок розвитку **гельмінтоспоріозу**, яким уражено 1-2% рослин за незначного розвитку 0,1%.

В посівах сої з країв полів проходить заселення **попелицями** та **павутинним кліщем** 2-3% рослин з чисельністю 2-3 екз./рослину попелиць та 2-3 екз./листок кліщів, а також **тютюновим трипсом** (1-2 екз./листок на 1-2% заселених листків, 1% заселених рослин. З хвороб продовжується розвиток **аскохітозу** та **альтернаріозу**, якими охоплено 25-31% площ, 1-3% рослин за розвитку 0,1-0,2%. **Пероноспорозом** та **септоріозом** осередково на 5-7% площ уражено 1-2% рослин.

Шкідники та хвороби цукрових буряків

На посівах цукрових буряків продовжується поступове збільшення чисельності **бурякової листкової попелиці**, якою заселено 5, максимально 8% рослин за чисельності 9-18 екз./рослину. **Щитососок** нараховується 0,2-0,3 екз./рослину, слабо пошкоджено 2-3% рослин. **Бурякова мінуюча муха** заселила і пошкодила 1-2% рослин за чисельності 1 екз./рослину. **Совка-гамма** на 46% обстежених площ за чисельності 0,2-0,5 екз./м² пошкодила в слабкому ступені 2-3% рослин.

Продовжується наростання розвитку **церкоспорозу** та **фомозу** – хворобами уражено по 2, максимально 4% рослин.

Шкідники та хвороби соняшнику

В посівах соняшнику ентомофаги (1,5-3 екз./рослину) стримують зростання чисельності личинок **геліхризової** та інших **попелиць**, якими заселено 1-7% рослин по 19, максимально 32 екз./рослину.

Клопи-сліпняки за чисельності 1-2 екз./м² пошкодили в слабкому ступені 1-2% рослин.

Фомоз в посівах соняшнику набуває все більшої інтенсивності на 7, максимально 12% рослин за розвитку 0,3%. **Пероноспороз** уразив 3, максимально 5% рослин за розвитку 0,2%. **Біла гниль** спостерігається всюди на стеблах 0,5% рослин.

Шкідники і хвороби картоплі та овочів

В посадках картоплі продовжує шкодити **колорадський жук**, чисельність якого імаго 2-5, личинок 9-22 екз./рослину. **Альтернаріозом** уражено 5, максимально 9% рослин, розвиток хвороби 1%, **фітофторозом** 7, максимально на ранніх посадках до 15% рослин за розвитку 0,4%.

На томатах **фітофтороз** уразив 2-5% рослин, 1% плодів, **альтернаріоз** – до 7% рослин. На 3-4% плодів відмічено **верхівкову гниль**.

На капусті личинками **капустяної молі** заселено і пошкоджено до 3% рослин з чисельністю 1-3 екз./рослину. **Капустяними блішками** пошкоджено 8-9% рослин по 6 екз./рослину. **Капустяною совкою**, **біланами** заселено і слабо пошкоджено до 2% рослин за чисельності відповідно 1 та 2-3 екз./рослину. **Білокрилкою** заселено і пошкоджено в слабкому та середньому ступенях 23, максимально 100% рослин за чисельності до 54 екз./рослину імаго та до 32 екз. личинок.

Рослини огірків заселяють та пошкоджують **попелиці** (9-24 екз./листок на 3% заселених рослин) та **павутинний кліщ** (1-6 екз./листок, 2-10% заселених рослин).

Бактеріозом та **пероноспорозом** уражено в середньому по 4, максимально відповідно 18 та 10% рослин за розвитку 0,3%, **антракнозом** 2-5% рослин за розвитку 0,2%.

Шкідники та хвороби саду

В плодівих садах нарастає літ метеликів **яблуневої плодожерки** II покоління, яких на феромонну пастку уловлювалося 4, максимально 9 екз./ніч, та **сливової** - в середньому 8, максимально 24 екз. Личинками яблуневої плодожерки пошкоджено 2-4% плодів.

Розвитку та розселенню **зеленої яблуневої попелиці**, яка заселила 6-24% листків на 10% дерев по 27, максимально 54 личинки, сприяли погодно-кліматичні умови. **Бурий плодовий кліщ** розвивається на 16% дерев, 7-15% листків, з чисельністю 2-4 екз./листок.

Паршою уражено 86% обстежених площ, 10-15% дерев, 3-8% листків за розвитку 0,2%, і 2-4% плодів. **Борошнистою россою** уражено 7, максимально 20% дерев, 4-9% листків за розвитку 0,2%.

Інформація

щодо поширення і чисельності шкідників сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 25 липня 2024 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва шкідника	Заселено, %		Чисельність, екз. (сер./макс.)								Пошкоджено, (сисними – заселено) рослин, бруньок, листків, суцвіть, плодів, %		Ступінь пошкодження, %				
				площ	рослин, бруньок, суцвіть, плодів	один. виміру	імаго		яйце		личинки			ентомофаги	серед.	макс.	слабкий (до 25% рослин)	середній (26-50% рослин)	сильний (51% і більше)	
							серед.	макс.	серед.	макс.	серед.	макс.	вік							
1	Оз.пшениця	430	Шкідл. черепашка	55		екз./м2					0,2	0,3			2	3				
			Хлібні жуки	55		екз./м2	0,2	0,2								2	2			
2	Яр.ячмінь	50	Шкідл. черепашка	100		екз./м2	0,2	0,2							1	2				
			Еля гостроголова	100		екз./м2	0,3	0,3								1	2			
3	Кукурудза	1327	Стебловий метелик	42	0,7	екз./роsl			12	12	1	1			0,7	1	100			
			Бавовникова совка	14	1	екз./роsl					1	1				1	1	100		
			Злакові попелиці	72	2,5	екз./роsl					19	42				3	10	100		
4	Соя	590	Тютюновий трипс	5	1	екз./листок					1	2			1	2	100			
			Павутинний кліщ	18	2,5	екз./листок					2	3				3	5	100		
			Попелиці	18	2	екз./роsl					2	3				2	3	100		
5	Цукрові буряки	786	Бур. лист. попелиця	70	5	екз./роsl					9	18			5	8	100			
			Бур. мінуюча муха	32	1,5	екз./роsl					1	1				1,5	2	100		
			Совка гамма	46		екз./м2					0,3	0,5				2	3	100		
			Щитоноски	38	3	екз./м2	0,2	0,3			0,2	0,2				2	3	100		
6	Соняшник	1285	Попелиці	76	3	екз./роsl					19	32		2	3	7	100			
			Клопи-сліпняки	14		екз./м2	1	2								1,5	2	100		
7	Картопля	2	Травневий жук	65		екз./м2					1	2			1,5	2	100			
			Колорадський жук	120	11	екз./роsl	2,5	5	9	22	7	22				18	45	97	3	
			Озима совка	40		екз./м2					0,2	0,2				3	3	100		
			Дротяники	65		екз./м2					3	4				1,5	3	100		
8	Капуста	4	Капустяна совка	55	1	екз./роsl					1	1			1,3	2	100			
			Капустяна попелиця	75	4	екз./роsl					12	25				4	5	100		
			Капустяна міль	55	2	екз./роsl					1	3				2	3	100		
			Білани	55	2	екз./м2					2	3				2	2	100		
			Білокрилка	75	23	екз./роsl	11	54			18	32				23	100	98	2	
			Капустяні блішки	50	8	екз./роsl	6	6								8	9	100		

9	Огірки	2	Павутинний кліщ	35	3,5	екз./листок					3	6			2	10	100			
			Попелиці	35	3	екз./листок						9	24			8	22	100		
10	Сад	7	Зел. ябл. попелиця	84	10	екз./листок					27	54			6	24	100			
			Ябл. плодожерка	9		екз./плід						1	1			2,5	4	100		
			Плодові кліщі	84	16	екз./листок	1	2				3,5	4			7	15	100		
11	люцерна	48	Люцерновий клоп	100		екз./100 п.с.	2	3							5	9	100			
			Лист. люцерновий довгоносик	100		екз./м2	0,5	1								5	10	100		
			Горохова попелиця	100		екз./100 п.с.						7	18			3	7	100		
12	Помідор	2	Колорадський жук	10	3,5	екз./роsl	1	2			3	3			3	4	100			

Інформація щодо ураження хворобами сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 25 липня 2024 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва хвороби	Уражено, %					Розвиток хвороби, %	Загинуло рослин, %	
				площ	рослин		Назва ураж. органу	Органів рослин			
					середній	максим.		середній			максим.
1	Оз.пшениця	430	Фузаріоз колосу	33	0,2	0,3	колос			0,1	
			Септоріоз колосу	100	4	9	колос			0,2	
2	Яр.ячмінь	50	Борошниста роса	100	6	7	листя			0,2	
			Гельмінтоспоріоз	100	11	16	листя			0,3	
3	Кукурудза	1327	Гельмінтоспоріоз	7	1,5	2	листя			0,1	
4	Соя	590	Альтернаріоз	25	1,5	2	листя			0,1	
			Аскохітоз	31	2	3	листя			0,2	
			Пероноспороз	7	2	2	листя			0,2	
			Септоріоз	5	1	2	листя			0,1	
5	Цукрові буряки	786	Фомоз	53	2	4	листя			0,1	
			Церкоспороз	48	2	4	листя			0,1	
6	Соняшник	1285	Гниль біла	11	0,5	0,5	стебла				
			Пероноспороз	53	3	5	листя			0,2	
			Фомоз	75	7	12	листя			0,3	
7	Картопля	2	Альтернаріоз	100	5	9	листя			1	
			Фітофтороз	100	7	15	листя			0,4	
8	Огірки	2	Антракноз	15	2,5	5	листя			0,2	

			Бактеріоз	75	4	18	листя			0,3	
			Пероноспороз	70	4	10	листя			0,3	
9	Сад	7	Борошниста роса	57	7	20	листя	4	9	0,2	
			Парша	86	10	15	листя	3,5	8	0,2	
			Парша	4	3,5	5	плоди	2	4	0,2	
10	Помідор	2	Альтернаріоз	43	3	7	листя			0,2	
			Гниль верхівкова	65	8	21	плоди	3	4	0,2	
			Фітофтороз	43	2,5	5	листя			0,1	

Інформація щодо льоту метеликів лускокрилих комах станом на 25 липня 2024 року

№ з/п	Назва культури	Площа, га		Шкідник		Інтенсивність льоту			Співвідношення, %		Середня кількість яєць на самку
		обстежено	заселено	назва	покоління	Одиниця обліку	Чисельність, екз		самиці	самці	
							середня	максим.			
1	Кукурудза	1327	118	Стебловий метелик	I	екз./ніч	1	2		100	
			189	Совка бавовникова	II	екз./10 кроків	1	1			
2	Фером. пастка			Совка озима	I-II	екз./ніч	1,5	2		100	
3	Фером. пастка			Совка оклична	I-II	екз./ніч	1,5	2		100	
4	Фером. пастка			Совка капустиана	II	екз./ніч	1,5	2		100	
5	Цукрові буряки	786	251	Совка гамма	II	екз./10 кроків	1	2			
6	Фером. пастка	-	-	Яблунева плодожерка	II	екз./ніч	4	9		100	
7	Фером. пастка	-	-	Сливова плодожерка	II	екз./ніч	8	24		100	
8	Капуста	4	4	Капустиана міль	II	в п.з /1 хв.	1	2			
9	Капуста	4	4	Білани	II	в п.з /1 хв.	2	3			

Начальник управління
фітосанітарної безпеки

підписано

Наталія САМБОРСЬКА